

REGGELI ÁHÍTAT

2020. április 2.

Textus: Jeremiás 15,15-21.

¹⁵ *Te ismersz, Uram! Gondolj velem, és fogd pártomat, állj bosszút üldözőimen! Ne légy tovább türelmes, mert lefognak engem! Tudd meg, hogy érted szenvedek gyalázatot!*

¹⁶ *Ha eljutott hozzám igéd, én élveztem, igéd vidámságot szerzett nekem és szívbeli örömet, hiszen rólad neveztek el engem, Uram, Seregek Istene.*

¹⁷ *Nem ültem vigadozva a tréfülközők körében. Magamra maradtam, mert kezded rám nehezedett, bánattal töltöttél el.*

¹⁸ *Miért tart fájdalmam szüntelen, miért nincs gyógyulás súlyos sebemre? Olyan vagy hozzám, mint a csalóka patak, amelyben nincs állandóan víz.*

¹⁹ *Erre így szólt az Úr: Ha megtérsz, megengedem, hogy újból szolgálatomba állj. Ha értékes dolgokat beszélsz értéktelenek helyett, akkor szószólóm lehetsz. Nekik kell hozzád térniük, nem neked hozzájuk.*

²⁰ *Bevehetetlen ércfallá teszek ezzel a néppel szemben. Harcolni fognak ellened, de nem bírnak veled, mert én veled leszek: megsegítek és megmentelek - így szól az Úr.*

²¹ *Megmentelek a gonoszok kezéből, megszabadítlak hatalmukból.*

Jeremiás próféta minden más prófétánál többet és őszintén beszélt arról, mi játszódik le egy olyan ember lelkében, akinek Isten megbízásából keményen és kérlelhetetlenül kell saját népét korholnia, vádolnia. Jeremiás nagyon szerette az Istent, de nagyon szerette népét is. Ez a két irányú szeretet - szeresd az Urat és szeresd embertársadat - feszültséggel teljes, sokszor kibékíthetetlen konfliktussá nő az ige miatt. Mert az ige élő és ható, és bizony megvizsgálja a szíveket, és rámutat arra, hogy ítéletet, kárhozatot érdemlünk. Ugyan miért szapuljam én azt a népet, amelynek fia vagyok, amelyhez vér szerint és érzelmileg is ezer szállal kötődöm, amelyet minden más népnél jobban szeretek. Ezzel a néppel akarok együtt érezni, ennek a népnek gondját, terhét szeretném enyhíteni, ezzel a néppel kívánok közösséget vállalni. Így érzett szívében erős köteleket saját népéhez Jeremiás, így ragaszkodunk mi is saját népünkhöz. De Isten igéje szembefordította Jeremiást népével. Egyedül, magányosan érezte magát. Népe nem értette meg, nem akarta elfogadni azt az igét, amit Jeremiásnak hirdetnie kellett Isten megbízásából. Lehet, hogy Jeremiás is magáévá tette saját népének gondolatait az ország jövőjéről, politikájáról, és szeretett volna népéhez igazodni, de Isten iránti engedelmességből szembe kellett helyezkednie népével, annak örömeivel, életmódjával. Isten figyelmezteti a prófétát: Nekik kell hozzád térniük, nem neked hozzájuk.

Jeremiás nagyon kemény feladatot kapott. A kemény ígét nem csak szájjal kellett hirdetnie, de azt életével is ki kellett ábrázolnia. Például mindjárt a következő fejezet elején így szólt Jeremiáshoz az Úr igéje: Ne végy senkit feleségül, ne legyenek fiaid, leányaid ezen a helyen! Mert azt mondja az Úr, akik ezen a helyen születnek, akik szülnek és nemzenek: halálos betegségben halnak meg, nem gyászolják meg és nem temetik el őket. Fegyver és éhínség miatt lesz végük. (Jer 16, 1-4.) Ilyen kemény ígehirdetésért nyilván nem szerette a választott nép Jeremiást. Kiközösítette. Bántalmazta. Gúnyolta a prófétát. Nem akarták megérteni ebből az ígehirdetésből az isteni üzenetet. Egyáltalán lehet-e komolyan venni az ilyen próféciát? Hiszen Isten irgalmas Isten, szabadító Isten! Mit akar Jeremiás ezekkel a sötét képekkel? Ez nem is lehet Istentől jövő ige - gondolták hallgatói - , ez egy elborult elme torz szüleménye.

Nem csoda, hogy Jeremiás ebben a magányában megátkozta azt a napot, amikor született. Mert úgy érezte: még az Isten is elhagyta, pedig védelmét ígerte. De lám, bántalmazás érte őt. Kigúnyolták, mindenki rajta nevetett. Ezért panaszkodik a próféta Istennek: Olyan vagy hozzám, mint a csalóka patak, amelyben nincs állandóan víz.

Jeremiás - joggal - sokat panaszkodott küldetése miatt. Ez a mai ige is egy panasz-áradat. Csak egyetlen vers van benne, amiből mégsem a sírás és jajgatás csendül ki, hanem az öröm.

Azt mondja a próféta: Istenről kapta a nevét. A Jeremiás név jelentése igen bizonytalan. De benne van az Isten, illetve az Úr neve. Valami ilyesmit jelent: Az Úr felmagasztal.

A próféta Isten embere, Isten szolgálatában áll - nem a saját elhatározásából - hanem Isten elhívása alapján. Szolgálatának célja pedig, hogy Isten szószólója legyen a nép felé: hogy Isten igéjét, Isten üzenetét sugározza, erősítse fel. Nagyszerű érzés Isten szolgálatában állni, Isten szószólója lenni. Erről a szolgálatról, küldetésről kapja nevét a próféta. Ezért hívják őt Isten emberének. Amikor viszont kemény, megemészthetetlen ígét kell hirdetni, gyakran megesik, hogy az Isten embere nem bírja teljesíteni feladatát, nem bírja elviselni annak terhét, következményeit, és megszépíti az ígét, a nép érzéseivel, kívánságaihoz igazítja, mert szeretett nemzete elvárásainak is szeretne megfelelni. A meghamisított ige már nem ige! A féligazság nem igazság! Értéktelenné válik. Ezért inti prófétáját az Isten: Ha megtérsz, megengedem, hogy újból szolgálatomba állj. Ha értékes dolgokat beszélsz értéktelenek helyett, akkor szószólóm lehetsz. Nekik kell hozzád térniük, nem neked hozzájuk!

Figyeltétek? Akit elhív az Isten, hogy szolgálja legyen, annak az a feladata, hogy Istenhez igazodjék, hogy tisztán hirdesse az ígét, hogy ne a hallgatók igényeit, dicséretét keresse, hanem mindenben Istennek engedelmességgel jár. Ezt a feladatot teljesíteni - van ereje az embernek. Ez az ember, az igehirdető felelőssége. Hogy aztán a hűséges igehirdetőből mikor lesz ténylegesen Isten szószólója, igehirdetésének lesz-e embereket megszólító ereje - ez Isten hatalmában van. Megengedi, vagy sem, ez az Isten irgalma. Jeremiásnak meg kellett tapasztalnia, hogy Isten igéje hatott a népre, hogy Isten igéje éppen az ő prófétai szolgálata által ért célba, de meg kellett tapasztalnia azt is, hogy senki sem hallgatta meg, hogy mindenki elfordult tőle, mindenki nevetett rajta. Isten azt ígéri: újra meg fogja engedni neki: megtapasztalni szolgálata sikerét, hatását.

Sőt, azt ígéri: hogy megerősíti őt és megvédi a gonosz támadóktól: Bevehetetlen ércfallá teszek - így szól az Úr - ezzel a néppel szemben. Harcolni fognak ellened, de nem bírnak veled, mert én veled leszek: megsegítlek és megmentelek. Megmentelek a gonoszok kezéből, megszabadítlak hatalmukból.

Isten ma is így erősíti és védi az ő szolgálóit. Isten gondviselő szeretete és hitet támasztó, erősítő Lelke, kísértéstől, büntől szabadító hatalma nélkül ugyan mit kezdenénk ebben a világban? Milyen esélyeink lennének? Emberileg nézve semmi esélyünk sincs az evangéliumot győzelemre juttatni. Az evangélium mégis gyökeret ver az emberek szívében, az ige életre kell és megelevenít, embereket indít Krisztus követésére, mert az igehirdetők mögött Isten ereje, Isten hatalma áll, hogy eljusson az ige minél több emberhez.

Hogyan jut el az ige az emberekhez? Pontosan nem tudjuk. Igen nagy titok ez. Hogyan jutott el az ige

Jeremiáshoz? Látomásban? Vagy Isten közvetlenül szólt hozzá? Aligha tudnánk megfejteti ezt a titkot. Hiszen Isten hatalmáról van szó. Nem emberi módszerekről, eszközökről, elméletekről! Isten hatalmában áll, hogy megszólítson, vagy süketé és vakká tegyen. Igen nagy ajándék tehát, amikor az igéből üzenetet kapunk. Ezért az üzenetért sokat kell imádkozni, sokat kell tusakodni, várni, éhezni kell rá! Nem jön automatikusan a begyakorolt módszerek és szokások által.

Jeremiás arra hivatkozott: így szólt hozzám az Úr. Bármily nagyszerű eszközökkel rendelkezünk, amelyek még nem álltak Jeremiás rendelkezésére, mi is végül csak ennyit mondhatunk: így szólt hozzánk az Úr. Igen nagy kegyelem és öröm, amikor megérzem, hogy Isten szól hozzám személyesen. Hogyan? Nem látomásban, nem hallucinációban, hanem mindenké előtt a hirdetett igében. Az élő szóban továbbmondott igében: ez lehet egy prédikáció, egy ének, de lehet az írott ige, a Szentírás is, és az ahhoz kapcsolódó tudományok, amelyek segítenek az írott ige értelmét megfejtani, értelmezni. A hirdetett igének csakis az írott ige, a Szentírás lehet az alapja.

Hivatásomnál fogva sokat küzdök, dolgozom azért, olvasom az igét és a szakkönyveket, elmélkedem az olvasottak felett azért, hogy megértsem az igét, hogy üzenetet kapjak az igéből. Ritkán adatik meg az az öröm, amikor rádöbbenek egy-egy ige igazi mondanivalójára, számomra új üzenetére. Az ilyen alkalmak tényleg felüdítik az embert. Megvidámítják! Isten ajándéka ez!

Jeremiásnak sem adatott meg mindig ez az öröm. Hosszú sirámai között csak egyetlen vers szól az örömről. Igei üzenetet kapni mindig örömet jelent. Minden más érték, kelléke ennek a mulandó világnak, értéktelenné válik a személyesen megszólító, hozzánk eljutó ige mellett. A felfedezés öröméhez hasonlítható ez!

Jeremiás szívét öröm töltötte el minden megtapasztalt keserűség ellenére, ha az ige eljutott hozzá: szívébe és értelmébe. Ez a szolgálat öröme volt. Mert azért kapta az igét, hogy szolgáljon vele népe javára, üdvösségére. Érezni azt, hogy hasznos vagyok, hogy Isten szolgálatában állok, hogy Isten szabadító, üdvözítő művének én is hasznos fogaskereke vagyok - valóban örömmel tölti el az ember szívét.

Ti is, Kedves Testvéreim a Krisztusban, ige-olvasók, ige-hallgatók, Ti is mindannyian ilyen hasznos fogaskerekekké válhattok Isten üdvözítő művében. Mert a megértett igei üzenet - Jeremiás szavaival élve - olyan, mint a csontjainkba rekesztett tűz. Belülről éget és kikíváncozik. Mozgósít, hogy tovább adjuk a megértett üzenetet, ki-ki a maga módján, a maga eszközeivel: szavakkal, tettekkel, példaadással, életvitellel - és most, ebben a sajátos helyzetben, amibe kerültünk a járvány miatt -, a technika eszközeivel is. Célt, értelmet, maradandó örömet bizony csak a megértett örök és élő ige adhat mulandó létünknek. Bennünk élő, bennünk égő ige nélkül sivár és szomorú lenne az életünk. Reménytelen!

Istennek legyen hála azért, hogy igéjével ma is keres minket, hogy örömmel és reménységgel töltse el szívünket. Ámen.

Nyíregyháza, 2020. április 2.

Dr. Kovács László Attila